Když krajský soud v U. jako soud odvolací přes to, že státní zastupitelství lhůtu určenou mu k vykázání zmocnění nedodrželo, ani o její prodloužení nežádalo, zrušil správné usnesení okresního soudu a nařídil tomuto soudu, aby ve věci dále pokračoval, porušil zákon v ustanovení § 22, odst. 2 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n.

Na správnosti usnesení okresního soudu nic nemění okolnost, že v něm nebylo uvedeno, že v případě nedodržení lhůty k vykázání zmocnění, nebo nepodání žádosti o její prodloužení bude žádost za trestní stíhání zamítnuta, neboť toto je stanoveno samým zákonem a bylo na veřejném žalobci, kterému bylo usnesení doručeno, aby se staral o prodloužení lhůty potřebné k vykázání zmocnění. Zákon však takovéto poučení veřejného žalobce nenařizuje.

Bylo proto vyhověno opravnému prostředku generální prokuratury, podanému pro zachování právní jednotnosti, a vysloveno porušení nahoře uvedeného zákonného ustanovení.

Ve smyslu ustanovení § 442, posl. odst. tr. p. nemá toto rozhodnutí proti stranám účinku, neboť není v tomto případě zákonných předpokladů pro další v něm zmíněný postup.

Čís. 6240.

Náležitosti subjektivní stránky zločinu podle §§ 197, 199, písm. d) tr. zák., spáchaného tak, že vinník chtěl na základě padělané veřejné listiny (nepravdivého úředního výkazu o svých služebních příjmech) jako ručitel vylákati na peněžním ústavu zápůjčku pro třetí osobu.

(Rozh. ze dne 11. srpna 1938, Zm II 244/38.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 199, písm. d) tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a vrátil věc soudu prvé stolice, aby o ní znovu jednal a rozhodl.

Z důvodů:

Zmateční stížnosti, uplatňující číselně důvod zmatečnosti podle § 281, čís. 5 tr. ř. ve spojení se zřejmým poukazem uplatňovaným zmatkem podle § 281, čís. 10 tr. ř., nelze upříti oprávnění.

Napadený rozsudek spatřuje ve shodě s obžalobou vinu obžalovaného po stránce subjektivní v tom, že chtěl na Úřednické záložně v B. pomocí padělané veřejné listiny vylákati zápůjčku. Leč zločin podvodu podle §§ 197, 199, písm. d) tr. z., jímž byl obžalovaný uznán vinným, vyžaduje po subjektivní stránce stejně jako trestný čin podvodu vůbec

(viz poukaz na ustanovení § 197 tr. z. v úvodu § 199 tr. z.) úmysl poškozovací, a to již v době lstivého předstírání. Poškozovací úmysl může pak v souzeném případě spočívati buď v tom, že pohledávka, za niž se obžalovaný zaručil, nemá podle jeho úmyslu býti vůbec zaplacena, nebo v tom, že úmysl směřuje toliko k poškození práva poškozeného na zajištění pohledávky, tedy i zde k poškození práva, jak je má § 197 tr. z. na mysli.

V prvém případě děje se vylákání zápůjčky v úmyslu poškozovacím jen, měl-li vypůjčitel od prvopočátku přímý úmysl zápůjčku nevrátiti a tak půjčitele připraviti o půjčené peníze (nestačí dolus eventualis, že totiž pachatel mohl nebo musel počítati s pouhou možností, že půjčitele poškodí, ani pravděpodobnost takového výsledku, rozh. č. 5002 Sb. n. s.), nebo alespoň, věděl-li od prvopočátku, že nebude s to zápůjčku zaplatiti a že tedy půjčitel o půjčené peníze přijde (rozh. č. 4957, 4270, 2872, 2533, 856 Sb. n. s.). V druhém případě je jen zapotřebí, aby ručitel měl od prvopočátku přímý úmysl neposkytnouti poškozenému zajištění pohledávky, na které má tento nárok a tak půjčitele o právo jistoty připraviti. Právem vytýká zmateční stížnost, že nalézací soud v důsledku svého mylného právního názoru pokládal za nerozhodnou obhajobu obžalovaného, že půjčka byla zajištěna hned při jejím sjednávání dalším ručitelem V., který mohl sám zápůjčku zaplatiti, takže zápůjčka byla dostatečně zajištěna a skutečně uhrazena, a s ní se nezabýval. Vzhledem k tomu, co bylo uvedeno o náležitosti skutkové podstaty podle §§ 197, 199, písm. d) tr. z. po stránce subjektivní, jsou tyto okolnosti, jimiž se obžalovaný hájil, naopak rozhodné pro posouzení, zda se zjištěné šálivé jednání obžalovaného dálo v úmyslu poškozovacím a v jakém úmyslu poškozovacím, zda totiž úmysl směřoval k připravení půjčitele o zápůjčku, nebo zda se úmysl poškozovací nesl k připravení půjčitele jen o zajištění zápůjčky, ve kterýchžto případech by šlo vzhledem k tomu, že podvod byl spáchán napodobením veřejné listiny [§ 199, písm. d) tr. z.], o zločin podvodu, či zda jednal obžalovaný vůbec bez úmyslu poškozovacího [přestupek podle § 320, písm. f) tr. z.]. Při tom nutno vycházeti ze zjištění napadeného rozsudku, že šlo o zápůjčku pro O. a že obžalovaný byl pouhým ručitelem (kterážto okolnost sama o sobě by ovšem zásadně nevylučovala úmysl poškozovací na straně obžalovaného — viz rozh. č. 2373, 3486 Sb. n. s.). Pro posouzení subjektivní stránky jednání obžalovaného bylo by rozhodné především, jaké byly majetkové a výdělkové poměry O. a zda tudíž dalo se — a zda obžalovaný mohl — počítati s tím, že O. poskytnutou mu zápůjčku splatí podle sjednaných podmínek (svědek O. udal, že vydělá jako číšník 1.200 Kč, takže byl schopen dodržovati ujednané měsíční splátky 230 Kč). Dále bylo by zjistiti, zda odpovídá pravdě obhajoba obžalovaného, že se již při sjednávání zápůjčky vedle obžalovaného zaručil ještě další ručitel V. a zda ten mohl podle svých majetkových poměrů zápůjčku zaplatiti v případě, že by O. tak nemohl učiniti vůbec nebo zcela.

Konečně nesmí býti opominuto, aby v případě druhém (připravení půjčitele o jistotu) po subjektivní stránce bylo zjištěno, zda obžalovaný věděl, že záložna klade jako podmínku výplaty, že bude ručit osoba ručení schopná, která ručební schopnost prokáže.

Odůvodněné zmateční stížnosti bylo proto již z tohoto důvodu vyhověno, aniž bylo třeba zabývati se dalšími výtkami zmateční stížnosti.

Čís. 6241.

Skutková podstata prečinu vydieračstva podľa § 350 tr. zák. vyžaduje, aby s p ô s o b vymáhania majetkového prospechu bol bezprávny.

Pojem hrozby v smysle § 350 tr. zák. (porovn. rozh. čís. 6151 Sb. n. s. tr.).

Hrozba trestným oznámením je spôsobilým prostriedkom vyvolať účinky uvedené v § 350 tr. zák.

(Rozh. zo dňa 30. augusta 1938, Zm III 212/38.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti A. pre pokus prečinu vydieračstva zmätočné sťažnosti obžalovaného a jeho obhájcu zamietol.

D ô v o d y:

Proti rozsudku odvolacieho súdu uplatňujú zmätočnú sťažnosť a) obžalovaný A. z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) tr. p., b) zvolený obhájca z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) tr. p. a čo do kvalifikácie trestného činu obžalovaného, teda zrejme z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 b) tr. p.

Zmätočné sťažnosti obžalovaného a zvoleného obhájcu, uplatnené na základe § 385, čís. 1 a) tr. p., shodne namietajú, že hrozba trestným oznámením nie je trestná, že obžalovaný považoval konanie poškodeného za podvod a preto docela dobromyseľne bez úmyslu vydierať napísal dopis.

Zmätočná sťažnosť obžalovaného ďalej vytýka, že slovo »bezprávnosť« v texte skutkovej podstaty § 350 tr. z. je treba rozumeť na majetkový prospech a nie na spôsob spáchania činu, a že nie je zistené, že by si bol obžalovaný chcel opatriť bezprávny majetkový prospech.

Zmätočné sťažnosti dovodzujú, že nespácha vydieračstvo, kto je oprávnený podať trestné oznámenie a vyhrážajúc trestným oznámením zamýšľa tak zaistiť alebo vydobyť svoju požiadavku. Zmätočné sťažnosti sú bezzákladné.

Zákon podľa doslovného znenia v originále »hogy . . . jogtalanul vagyoni hasznot szerezzen« a v preklade »aby . . . bezprávne opatril ma-